

N^{er}

1.

w Warszawie

dnia 7 Grudnia 1830 r.

ZBIOR
PISM ROZMAITYCH
W CZASIE POWSTANIA NARODU POLSKIEGO
WYCHODZĄCYCH

od dnia 29. Listopada 1830 roku.

*W Imieniu Najjaśniejszego Mikołaja I. Cesarza Rossyi Króla Pol-
skiego. Rada Administracyjna — Zważywszy Nagłość Obecnych okoliczności
postanowiła wezwać, iakoż niniejszym wzywa do zasiadania w Gronie swoim
i wspólnego z nią działania. — Xięcia Adama Czartoryskiego Senatora Wo-
iewodę, Xięcia Michała Radziwiła Senatora Woiewodę, Michała Kochano-
wskiego Senatora Kasztelana, Ludwika Hrabiego Paca Senatora Kasztelana,
Juliana Ursyna Niemcewicza Sekretarza Senatu, Jenerała Józefa Chłopickie-
go. — Minister Przychodów i Skarbu (podpisano) X. Lubecki. — Minister Stanu
prezydujący (podpisano) Sobolewski. — Za Sekretarza Stanu Radca Stanu
Nadzwyczajny (podpisano) J. Tymowski.*

POLACY! Równie smutne iak niespodziewane wypadki wczorayszego
wieczora i nocy, spowodowały Rząd do przybrania do grona swęgo obywateli
z zasług swych znanych, i do odezwania się do Was.

Najjaśniezsy Wielki Xiąże Cesarzewicz, woyskom Rossyyskim wszel-
kiego działania wzbronil; gdyż rozdwoione umysły Polaków, Polacy sami
skoiarzyć powinni.

Czy Polak, w krwi bratniej ma broczyć dłoń swoją?

Chcielibyście dać światu widok największego dla kraju nieszczęścia, domowey niezgody?

Własnym umiarkowaniem, iedynie ocalić się możecie od pogrążenia się w przepaści, nad którą stoicie! Wróćcie zatem do porządku i spokoyności; a wszelkie uniesienia niech przemiją z nocą która je pokrywała.

Pamiętajcie na przyszłość drogiéy, a tylu nieszczęściami skołatanéy Ojczyzny; oddalcie wszystko coby mogło narazić nawet samo JEY istnienie.

Do nas będzie należało, dopełnić powinności naszéy, w zapewnieniu bezpieczeństwa ogólnego, w poszanowaniu praw i konstytucyynnych swobód kraiowych.

w Warszawie dnia 30 Listopada 1830 r. (podpisano) Minister Stanu prezydujący w Radzie Administracyynéy Królestwa *Walenty Sobolewski*. Xiążę *Adam Czartoryski*. Xiążę *Xawery Lubecki*. Xiążę *Michał Radziwiłł*. *Michał Kochanowski*. *Ludwik Hrabia Pac*. *Julian Ursyn Niemcewicz*.

Wypis z Protokulu Rady Administracyynéy, dnia 30. Listopada 1830. roku. — W dalszym ciągu rozporządzeń swych w celu zabezpieczenia spokoyności publiczney przedsięwziętych, Rada postanowiwszy powierzyć Generałowi Dywizyi *Chłopickiemu* dowództwo Woyska Polskiego, w Warszawie zostającego; postanowiła zarazem, że w niebytności pomienionégo Generała, zastępstwo iego w dowództwie tegoż woyska, porucza *Ludwikowi Hrabi Pacowi*, Generałowi Dywizyi. Pod iego dowództwem zostawać będzie Generał *Sierawski*, a Szefem Sztabu Pułkownik *Wąsowicz*. Minister Stanu Prezydujący *Walenty Sobolewski*. — *Adam X. Czartoryski*. *T. Mostowski*. — *X. X. Lubecki*. — *M. Kochanowski*. — *J. U. Niemcewicz*.

Wydział wykonawczy Rady Administracyynéy. — Zważając naglącą potrzebę zapewnienia żywności dla woyska, stanowi co następuje:

1. Stanowi się Kommissyia Żywności.
2. Członkami tę Kommissyją składającymi, mianowani zostają: Radca Stanu *Bolesta* były Pułkownik, *Henryk Hrabia Łubiński*.

3. Kommissyia Żywności powyższa przedsięwzięmie wszelkie środki zdólne, w iak najsukuteczniejszy sposób rychle i punktualne dostarczanie żywności woysku urządzić, i nad wykonaniem, urządzenia takowego ciągle i u silnie baczyć.

w Warszawie dnia 2 Grudnia 1830 r. — (podpisano) Prezydujący Senator Woiewoda *Michał Radziwiłł*. — Zastępujący tymczasowie Radcę Sekretarza Stanu *J. Tymowski R. S. N.*

Reprezentanci Narodu! Zaiśniała w naszey Stolicy zorza lepszey przyszłości, Woysko szlachetny dało przykład Narodowi, podnosząc, walecznym jego ramieniom powierzony oręż, w obronie Konstytucyi, która mimo przysięgi dwóch Królów była gwałconą. Na odezwe Woyska odpowiedzieli z zapalem Obywatele Narodu. Zbronią w ręku przedsięwzięli domagać się o sprostowanie nadużyć krzyczących, które plamiły Administracyą kraiovą od lat piętnastu, mimo powtarzanych, na wszystkich Seymikach od pamiętny Epoki wskrzeszenia Królestwa, żądań Narodu Polskiego. Lecz nietylko własny naszego Królestwa interes powołał nas do broni, niedola Braci naszych pozbawionych Dobrodzieystwa Rządu Konstytucyngnego, w brew najswiętszemu zaręczeniu Kongressu Wiedeńskiego stała nam przed oczyma. — Jakże miał los Wielkiego X. Poznańskiego, Galicyi i Litwy znaleźć nas obojętnymi? Jakże mogliśmy bydz nieczułymi na ucisk, pod którym wzdychaią rozległe kraie, iednego z nami plemienia? — Sprawa nasza iest Sprawą narodową, sprawą wszystkich Polaków kochaiących Oyczyznę i Wolność. Liczni są nieprzyjaciele którzy nas otaczaią. Stanowcza iest obecność dla przyszłości; wiedności i Świętęy miłości kochaney Oyczyzny znajduje się niezwyeczóna siła Narodu, kiedy powstaie w Imieniu Sprawiedliwosci. — Na czele Polaków stanęli mężowie zaszcyceni zaufaniem narodu: dowództwo woyska oddane w ręce towarzysza broni W. Napoleona, zapowiada nam zwycięztwo nad nieprzyacielem, i energiczne postępowanie w kraiu, dla utrzymania porządku, bez którego, wszelkie usilowania nasze byłyby bezskuteczne. — Zapal, męztwo i wzorowe postępowanie woyska od chwili rozpoczęcia rewolucyi naszey zachwyciającym iest widokiem dla każdego Polaka. Patrząc na tylu walecznych synóm Oyczyzny, strasznych dla iey wrogów, a łączących z uczuciem własney siły, uszanowanie i posluszeństwo

dla praw, widząc tylu godnych młodzieńców obstaających zbrojno za swobodami Obywatelskimi, i wstępuiących w ślady swoich oyców, którzy pod Kościuszką za dobro sprawy walczyli. Któż nie czuje się szczęśliwym, iż może Polakiem się nazywać? Niech żyje Oycyzna!

w Warszawie dnia 2 Grudnia 1830.

Rząd Tymczasowy Królestwa Polskiego. — Rada Administracyina w powiększonym, wskutek postanowienia z d. 30 Listopada r. b. składzie swoim, nie mogąc, ziednozgodnych ze wszechstron doniesień, ciągle ieszcze nadchodzących, powątpiewać, iż zaufania Narodu nie posiada; i przekonawszy się że wdzisieyszych okolicznościach, Rada ta Administracyina, steru Królestwa nie może prowadzić; uznała bydź rzeczą, nieodzownie dla ogólnego dobra konieczną, oświadczyć; iż zarząd Królestwa przy niéy teraz nie może pozostać. Gdy zaś wszelkiego rodzaju i nayprzeważniejszye pobudki, czy to interest narodu, czy interest Króla, niemogącego dla odległości Rezydencyi Jego, dzisieyszym kraiu zaradzić potrzebom, natychmiastowego ustanowienia Magistratury, władzę naywyższą sprawować mającący, wymaga; dla tego Członkowie przez Radę Administracyiną do składu iéy zawezwani, istotną Narodu potrzebą znagneni, w zamiarze zapobieżenia oplakany bezrządu skutkom; — Stanowią co następuje — Artykuł 1. Ustanawia się Rząd tymczasowy. Wszystkie postanowienia i czynności Rządowe pod tym imieniem mają wychodzić. — Artykuł 2. Rząd tymczasowy składać się będzie z następujących osób: — 1. X. W. Czartoryski, 2. Senator Kasztelan Kochanowski, 3. Senator Kasztelan Hr. Pac, 4. Senator Kasztelan Dembowski. 5. Julian Ursyn Niemcewicz, 6. Joachim Lelewel, 7. Władysław Hr. Ostrowski. — Artykuł 3. Oprócz wyżéy wymienionych osób, Rząd Tymczasowy wezwać może do grona swego Członków, których do tego w razie potrzeby, osobném wezwaniem powoła. — Artykuł 4. Dalsze istnienie Rządu Tymczasowego i warunki tego istnienia, po zebraniu się Izby Senatorskiéy i Izby Poselskiéy, zależeć będą od uchwały, iaką Seym wyda w téy mierze. — Wykonanie ninieyszego Postanowienia wszystkim władzom Królestwa poleca się. — w Warszawie dnia 4. Grudnia 1830 roku. — Prezydujący Senator Woiewoda (podpisano) X. Adam Czartoryski. Kochanowski. Hr. Pac. Dembowski. Niemcewicz. Lelewel. Wład. Hr. Ostrowski.